

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Demus Zsuzsanna ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Oros Csaba által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróságnál 1.M.197/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Nógrád Megyei Bíróság 2.Mf.21.485/2009/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**k ö z b e n s ő í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Nógrád Megyei Bíróság 2.Mf.21.485/2009/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság 1.M.197/2009/11. számú ítéletének a munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása tárgyában előterjesztett keresetet elutasító rendelkezését - az illeték- és perköltségviselésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes 2009. február 17-én kelt rendes felmondása jogellenes. A felperes munkaviszonya az alperesnél 2011. április 27-én szűnik meg. A munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei tárgyában az első fokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 60.000 (hatvanezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 65.000 (hatvanötezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

**I n d o k o l á s :**

Felperes 2008. augusztus 14-étől állt operátor munkakörben az alperes alkalmazásában. Az alperes 2009. február 17-én kelt és 2009. március 3-án kézbesített rendes felmondással létszámcsökkentésre hivatkozással szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A felperes keresetében kérte a felmondás jogellenességének megállapításával, eredeti munkakörben történő visszahelyezésének mellőzésével hat havi átlagkeresetnek megfelelő kárátalány, a felmondás keltétől annak kézbesítéséig eltelt időszakra valamint az ítélet jogerőre emelkedéséig járó elmaradt munkabére megtérítésére kötelezni az alperest. A Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság 1.M.197/2009/11. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 49.192 forint átlagkeresetet és ennek 2009. április 2-ától számított törvényes késedelmi kamatát. Egyebekben a felperes keresetét elutasította. Kötelezte felperest 30.000 forint alperesi perköltség megfizetésére is, megállapítva, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A munkaügyi bíróság az alperesnek a 19 hétre szóló gyártósor kapacitás tervezését tartalmazó kimutatása és K.A. HR vezető tanúvallomása alapján megállapította, hogy a rendes felmondás valós és okszerű volt, a munkáltató működési körében felmerült okkal

függött össze. A gazdasági válság következtében az alperes termelésének visszaesése és a létszámleépítés hosszabb, időben elhúzódó folyamat volt. 2008. szeptember és 2009. április közötti időszakban 19 fő munkavállalót „bocsátott el” az alperes, illetve szüntette meg próbaidő alatt az operátor munkakörű munkavállalók munkaviszonyát. A termelés felfutásához képest azonban 2009. márciusában, illetve ezt követően további három fő operátort vett fel, illetve ezért ajánlotta fel felperesnek is a visszavételt. Március második felében az újabb munkavállalók felvétele önmagában nem cáfolja a leépítés tényét, figyelemmel a 19 hetes prognózisra. Nem találta megalapozottnak a felperes rendeltetésellenes joggyakorlásra történő hivatkozását, míg a felmondás készítésétől annak közléséig eltelt 11 napra járó átlagkeresetet az alperes elismerésére tekintettel ítélte meg. A felperes fellebbezése folytán eljáró Nógrád Megyei Bíróság 2.Mf.21.485/2009/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés és 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokainál fogva hagyta helyben, kötelezve a felperest 20.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő részbeni hatályon kívül helyezését, és a kereseti kérelmének teljes egészében helytadó ítélet meghozatalát kérte, a határozathozatalig terjedő időtartamra elmaradt munkabér megfizetése mellett. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló okiratokat, bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, és azokból okszerűtlen következtetést vont le. Az alperes által készített táblázati kimutatás nem fogadható el bizonyítékként, csupán az alperes perbeli nyilatkozata. Az egyedi konkrét esetben kell megvizsgálni, hogy hogyan alakult a megrendelések száma, milyen mértékű csökkenés következett be, és ezek hatására ténylegesen történt-e leépítés, vagy nem. A tanúvallomás sem elégséges a megrendelői igények ingadozásának bizonyítására. A 2008. szeptember és 2009. április közötti időszakban „elbocsátott” és belépő munkavállalókról készült kimutatásból is megállapítható, hogy az alperes az általa a válság kezdetétől megjelölt 2008. szeptember hónapot követően is vett fel új munkavállalókat október és november hónapokban is. Az alperes által becsatolt 19 hetes megrendelési előrejelzés pedig nem annak csökkenését, hanem a növekedését irányozta elő, a felperes felmondásának szóbeli közlésekor, azaz a nyolcadik héten már a megrendelések megnövekedésével számolt. Az alperes 2009. március 5-én új munkavállalót vett fel, két nappal azt követően, hogy a felperes részére a felmondást kézbesítette, majd március 11-én és 13-án is további két személyt alkalmazott. Ezen tények már önmagukban cáfolják azt, hogy az alperes létszámcsökkentést hajtott volna végre. Tehát az arra alapított felmondás jogellenes volt. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az alperes a felperes munkaviszonyát létszámcsökkentésre hivatkozással szüntette meg rendes felmondással. Az Mt. 89. § (2) bekezdés alapján a felmondás valóságát és okszerűségét a perben neki kellett bizonyítania.

A munkáltató által termelt áruk iránti piaci kereslet visszaesése miatti termeléscsökkenés, és az ennek következtében szükségessé váló létszámleépítés, mint a munkáltató működésével összefüggő ok megalapozhatja a munkavállaló munkaviszonyának rendes felmondással történő megszüntetését. Ugyanakkor a létszámleépítésre alapozott munkáltatói rendes felmondás indokának valótlanúságára utal, ha a munkáltató a felmondás közlésének időszakában az érintett munkavállaló munkakörére új munkavállalóval létesített munkaviszonyt. Az alperes által csatolt kimutatás szerint a felperes részére 2009. március 3-án közölt rendes felmondást követően március 5-én, 11-én, 13-án, 18-án és 19-én összesen nyolc munkavállalót vettek fel a felperes munkakörébe. A felperes felmondásának ideje alatt 2009. március 16-ával ajánlatot tett az alperes a felperes további foglalkoztatására, a rendes felmondás visszavonására. M.A. HR vezető 8. jegyzőkönyvben foglalt vallomása szerint 2009. március elején már világossá vált a megrendelés növekedése. 2009. március első hetében realizálódott, hogy hány főt tudnának visszahívni. A felperesnek ennek ellenére azért kézbesítették ki lakásán a felmondást, mert 2009. február 17-étől ezt többször kérte. Minderre tekintettel a rendes felmondásban foglalt létszámleépítési indok nem volt valós, így a felmondás jogellenes. A munkáltató rendes felmondása jogszerűségének vizsgálatán kívül esik az a körülmény, hogy a munkavállalók munkaviszonya megszüntetésének mi a gazdasági indoka [Mt. 89. § (3) bekezdés, MK 95. számú állásfoglalás, MD I.120.]. Ezért a bíróság a rendes felmondás elbírálása során nem vizsgálhatja azt a körülményt, hogy az átszervezés (létszámleépítés) gazdaságilag indokolt és célszerű-e (MD I.113.). Az eljáró bíróságok jogszerűen nem foglalhattak állást abban a kérdésben, hogy az ingadozó megrendeléseknek megfelelően szervezte-e meg a munkát a rendelkezésre álló munkaerő létszámmal az alperes. Csupán az lett volna vizsgálat tárgyává tehető, hogy a felperes munkakörében a felmondás közlésekor, illetőleg időben azzal összefüggően történt-e a felperes munkakörében létszámleépítés. A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletnek a rendes felmondás körében hozott döntését megváltoztatta a perköltség és illetékviselésre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően; megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, az a Legfelsőbb Bíróság közbenső ítélete jogerőre emelkedése napján, azaz 2011. április 27-én szűnik meg. Kötelezte az elsőfokú bíróságot az Mt. 100. § (4), (6) bekezdésre alapított felperesi kereset összecszerűsége tárgyában az eljárás folytatására. Miután a felperes pernyertes lett, ezért a Pp. 78. §

(1) bekezdése alapján köteles az alperes viselni az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § alapján az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

Budapest, 2011. április 27.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó  
bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró  
A kiadmány hiteléül. Nné tisztviselő**